

„Bear képessége, hogy az ősi témákat lélegzetelállító változatossággal újjáteremtse, briliáns és alighanem példa nélküli a műfajban.”

– *Library Journal* –

RANGE OF GHOSTS

s z e l l e m e k h e g y e i

VÉGTELEN ÉG
I.

finep
selection

ELIZABETH BEAR

ELIZABETH BEAR

RANGE OF
GHOSTS

s z e l l e m e k h e g y e i

VÉGTELEN ÉG
I.

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2015

*Ajánlom ezt a könyvet
Sunil Robertnek és Naveen Alexander Srinivasan Shipmannek,
Dzsingisz kán ük-ük-ük (...) unokáinak.*

1

TÉPETT TOLLÚ KESELYŰK TÖRTEK A BÍBOR ÉGBOLT FELÉ. Koromfekete szárnyaik sokasága vulkánból elötörő hamuesőként takarta el a lemenő napot, mintha valami rettenetes tűz füstfátyla lett volna. A tűz azonban egy jó napi lovaglásznyi távolságra keletre égett – a sztyeppék lapályán túl, szétterülve olvadt bele a kék alkonyatba, ahogy a nap a látóhatár alá bukott nyugaton.

Túl a horizonton, lángokban állt egy város.

Miután háttal fordított a füstnek és a naplementének, Temur egyre csak ment, meg sem állt. Volt, hogy csak vonszolta magát. Görbe lábú járása arról tanúskodott, hogy több időt töltött lóháton, mint gyalogosan. Most azonban nem hordozta őt egyetlen nyurga, hosszú nyakú póni sem. Hű pej kancáját, amelynek úgy ragyogott a szőre, mint az arannyal futtatott tükör a napfényben, kivágták alóla. A csatamezőn minden irányban pej és sárga, szürke és fekete lovak tetemei heverték. Nem talált egyetlen élő lovat, amit befoghatott vagy meggyőzhetett volna, hogy vigye őt.

Gyalogolt, mert nem tudta volna elviselni, ha elbukik. Nem itt, nem ezen a vörös földön. Nem itt, oly sok egykori bajtársa és ellen-sége között – a klánok és törzsek tagjai között, ősellenségei mellett, akik ellen generációk óta harcoltak.

Nagy gyönyörűségét lelte ebben. Úgy érezte, nagy dicsőség harcolni.

Nem volt azonban semmi dicsőség abban, amikor az ember a saját nővérei férjeit és nagybátyjai fiait gyilkolja. Nincs mit megnyer-ni akkor, amikor azok ellen viselünk háborút, akikkel a pajzsunkat és a tábortüzünket kellene megosztanunk. Nem lelte meg lelkében a harci tüzet. Hamuvá égett a parázs. Temur fázott, fáradt volt és ma-gányos, a bánat pedig jeges fájdalomként járta át csontjait.

Talán szellemmé is vált már. Hiszen a szellemek is fáznak és éhe-sek, nem igaz? Nem azért vágynak a fürge élők vérére és testük me-legére? Temur nyakán hatalmas seb tátongott, amelynek a fiú halálát *kellott volna* okoznia. Amikor leterítették és megsebesítették, biztos volt benne, hogy meg fog halni. A sebesülése nyilvánvalóan halálos kimenetelő volt, Temur mégsem halt bele. Később pedig senki nem döfött a bordái közé egy másik pengét vagy belezte ki, mint egy nyulat, hogy biztosan elpusztuljon.

Magára hagyták. Ott hevert a többiek között. Ott feküdt min-denki, a testvére, Kulan emberei és a nagybátyja, Kuori Bukka har-cosai. Azon ember védelmezői, aki Karaszt követelte, és az ellenfelei is, akik ezt az igényt vitatták. Mind ott heverték a keményre fagyott földön, a késő télben. A keselyűk számára a sztyeppe nem volt más, mint egy hívogató lakoma; még az sem riasztotta el őket a terített asztaltól, hogy Temur ott vonszolta magát mellettük.

Egy keselyű szénfekete fejét nyújtogatta és felé sziszegett, szárnya-it kiterjesztette, melyek így szélesen, mint egy lótararó betakartak

egy már kérgesedve szétterjedő májat. A koromfekete madarak szeny-nyesek voltak. Kusza, deres fűcsomók kapaszkodtak a bokájába és húzták vissza, mire Temur megtántorodott.

De ha Temur szellem volt, akkor hol vannak a többiek? A holtak egész serege kellett volna, hogy körbevegye, akik mind csak arra vártak, hogy a varjak és keselyűk szent áldozataivá válhassanak. *Könyörgöm! Csak ezek közül a halottak közül hadd jussak ki!*

Hosszú, bélelt kabátját rozdsaszínű vérfoltok szennyezték. Többnyire a saját vére száradt rá, abból a sebből, ami miatt halottnak hitték. Kabátja ragadósan simult alsóneműje vastag, sűrű szövésű selyemanyagához, amely ugyanúgy ragadt a bőréhez. Bal kezének ujjai görcsbe rándultak, ahogy egymáshoz közelítve összecsimpentették sebének széleit, mely hosszú, tökéletes ívben húzódott a fülétől egészen a kulcscsontjáig.

A seb, amely megmentette az életét, még mindig szivárgott. Ahogy a nap lejjebb ereszkedett az égen és kezdett nőni a hideg, a vér ráfagyott az ujjpercei közötti bőrre. Még mindig holttestek között botladozott.

Jobb kezében, melynek ujjait szintén görcs rántotta össze, egy íjat szorongatott. Az íj egyik, rétegekből összeragasztott karja használhatatlanná vált egy kardcsapás miatt. Az íj visszatért nyugalmi helyzetébe, lószőrből készült idege elszakadt. Temur botként használva támaszkodott rá, súlya alatt az íj minden lépésnél meggörcbült, ő azonban túl volt már azon, hogy szégyellje magát, amiért ilyen helytelen módon használ egy fegyvert.

Az Öreg Kagán¹ – a kánok kánja, Temur nagybátyja, Mongke, a Nagy Temüdzsin kagán fia, akit az ellenségei úgy neveztek, hogy

¹ A kagán szakrális királyi hatalommal bíró egyeduralgó volt a közép-ázsiai nomád és félnomád népeknél. – *A ford.*

„a szörnyűséges” – meghalt. Ezt a háborút a Mongke örökébe lépő Kulan és Kuori Bukka fizette. Hamarosan egyikük a helyébe lép – ahogy Mongke kagán tette apja halálakor –, különben a kaganátus elbukik.

Temur, aki még mindig a tengernyi holttesttel és elpusztult lovakkal borított csatamezőn botladozott, fél nap gyaloglás után sem tudta, hogy bátyja vagy nagybátyja túlélte-e egyáltalán a napot. Talán már a kaganátus is elbukott.

Menj. Menj tovább.

De már képtelen volt rá. Zsibbadt lába cserbenhagyta. A térde meg-megroggyant. Ahogy a nap a látóhatár alá bukott, úgy bukott le ő is a földre.

Ennek a mészárszéknek valahol vége kell, hogy legyen. Ahogy beesteledett, úgy egyre inkább nyilvánvalóvá vált, hogy akkora ez a vérmező, mint maga a sztyeppe. Talán reggel megtalálja a holtak seregének utolsó katonáját is. Reggel lesz ereje, hogy folytassa a gyaloglást.

Ha túléli az éjszakát.

A vérszag hűvössé vált és megenyhült a hidegben. Remélte, hogy talál egy holttestet a közelben, amelynek érintetlenek a készletei, takarója és vize is van. És talán egy új is lesz nála, amivel Temur löni tud. Már pusztán az elesettek nagy száma is az ő malmára hajtotta a vizet, hiszen ki tudna kirabolni ilyen sok halottat? Ezek a gondolatok azonban csak, mint egy ködön át érkeztek hozzá, mintha nem is lett volna köze az elhunytakhoz. Nem volt benne vágy. A pusztta túlélési ösztön vezérelte.

Tovább akart menni, mindennél jobban.

Megfogadta, hogy másnap reggel dél felé fordul, ahol a hegyek húzódtak. Gyermekeként minden nyáron ellovagolt odáig, amikor

nem háborúztak. A nagypapa birodalmának határvidékén zajló háborúk miatt néha nem tudott csatlakozni azokhoz a lovasokhoz, akik a családja nyári szállására hajtották a csordákat. Ez volt az a vidék, ahol esőtől öntözött szűk völgyek kanyarogtak az Ég Sztéli szürke kopár lankái között, ahol az első tavaszi nyírásan átesett juhok ropogtatták a dús legelő fűvét a hegyek lábánál a zölden kanyargó dombokon. De azért elég gyakran eljutott ő is oda.

Délnek fog tartani, el, messze a mezőségtől, talán még a Szellek Erdejének nevezett hegyeken is átkel, és elmegy a Szeladon²-tengelyig, Kesker városáig, messze a holtaktól.

Kesker rászai város volt, mielőtt Temur nagypapa, Temüdzsin meghódította volna. Temurt talán felfogadnák ott, mint őrt vagy zsoldost. Talán ott menedékre lelne.

Nem halt meg. Talán nem is fog meghalni. Amikor majd a sebe beheged, befog majd néhány lovat és marhát. Valamit, amin el tud élni.

Vannak még túlélők rajta kívül is, és ők is dél felé gyalognak. Egy részük rokona Temurnak, de ezzel most nem tud foglalkozni. Ha majd eljön az ideje és megtörténik, akkor kitalál valamit. Ha Temur találna néhány lovat, akkor a kilencszáz *yartnyi* távolságot nyolcszor öt nap leforgása alatt meg tudná tenni. Ha gyalog kell mennie, az már nem érdekelte, hogy az mennyi ideig tartana.

Ha Kulan meghalt, vagy ha Kuori Bukka nem tudott érvényt szerezni követeléseinek, a kaganátus széthullott. De még ha sikerült is neki, Temur számára már akkor sem jelentett menedéket a hely. Karasz, a fallal körülvett piactereivel, karavánszerájaival a környező

² Ázsia egyes országaiban, pl. Kínában népszerű mázas kő cserépedény. Jellegzetes, a jádéra emlékeztető színe van. – *A ford.*

vidéken szétszórt, fehér házakból álló táborhelyeivel – a kerek ne-
mezsátrakkal, melyekben Temur népe lakott, amikor év közben tá-
borról táborra jártak – mind elbukott. Temur ott állt testvérek, szö-
vetségesek, enni- és innivaló nélkül.

Délre a túlélés várta őt, vagy legalábbis annak a reménye.

* * *

Temur nem bízott benne, hogy sebén a var kitart, hogyha lefekszik,
és úgy pihen, viszont a seb elhelyezkedése miatt nem is tudta akár-
milyen szorosan bekötözni azt. De amint a hosszú alkony éjbe for-
dult, tudta, hogy pihennie kell, és melegen be kell takaróznia. Itt és
most, tél és tavasz határán még mindig gyilkos hideg tudott lenni az
éjszaka. A szél havat sodort a letaposott fűcsomók közé, kavargva
suhant végig a holttestek és az elhullott lovak között.

Temur úgy döntött, ülve fog pihenni. Törött íját egy elhullott ló
hasának támasztotta, mely a hideg miatt még mindig nem fúvódott
fel. Tántorogva, a kimerültségtől kábán addig kotorászott a holtak
között, amíg vánkost nem tudott készíteni magának a fellelt, szoro-
san feltekert és bőrszíjjal összekötött állatbőrökből, takarókból, fek-
vőhelyül szolgáló pokrócokból.

Tüzet kellett volna raknia, hogy távol tartsa a hideget és a dög-
evőket, de már kezdett elhomályosulni körülötte a világ. Talán a
vadmacskák, farkasok és rókák beérik azokkal, akik már nem él-
nek. Volt ott elég préda, ami nem küzdene ellenük. És ha egy hatal-
mas pusztai vadmacska, mely akkora, mint egy ló, mégis rátalál az
éjjel... nos, túl sokat akkor sem tudna tenni. Ahhoz sem volt ereje,
hogy ha lett volna egy jó íja, felhúzza azt.

Nem kínozta az éhség, de mégis felhasította egy, a háborúban el-
esett kanca hasát. Vértáztatta kezét belemélyesztette a még mindig

meleg lágy részekbe, míg meg nem találta az állat máját. Karja vállig vöröslött a vértől, ahogy kiszakította a lágy húst. Csíkokra vágta, és egyenként szürcsölni kezdte belőlük a vért. Kezét minden egyes óvatos nyelés közben a sebére szorította. Szüksége volt vérre az elvesztett helyett.

Nem volt módja arra, hogy tartósítsa a húst, hogy legalább magával tudott volna vinni valamennyit. Addig evett, amíg a gyomra összerándult a fájdalomtól. A maradékot olyan messzire dobta el, amennyire csak tudta. Nem tudott mit kezdeni a vérszaggal, de mivel a saját vére már így is beborította, ennek nem is volt különösebb jelentősége.

Amikor úgy tele volt, hogy majdnem rosszul lett, Temur félbehajtott egy vértől és verejtéktől megkeményedett nyeregtakarót, párnaként maga mögé tette és hátradőlt. A halott ló hűvös merev tömbnek érződött Temur gerince mögött, inkább volt már kőszikla, mint állat. A kérgessé száradt takaró nem nyújtott túl sok kényelmet, de legalább még mindig túl hideg volt ahhoz, hogy a rovarok zaklassák. Nem bírt aludni és a legyeket hessegette el a sebérol. Ha nyüvek kerülnek bele, akkor legalább megóvják őt a vérmérgezésétől, de a gyors halál lehet, hogy mégis jobb lenne.

Ragadozók acsarkodását hallotta az este utolsó indigókék ragyogásában, amikor a csillagok egymás után elkezdtek ragyogni a déli égbolton. A dögevők egymásnak estek a maradványok felett, és nem segítettek Temurnak, hogy tudta, min veszekednek. Volt olyan hús, amit még a szent keselyűk sem érintettek.

Tudta, hogy ez méltatlan, hogy szégyent hozott a nagybátyjával szembeni családi kötelezettségére. De mégis azt remélte, hogy valahol a sötétben egy vicsorgó farkas Kuori Bukka holttestét marcangolja.

Temur várta a holdkeltét. Miután lement a nap, beállt a legzordabb sötétség, amit valaha látott, de amit végül az ezüstös fények felfedtek, még rosszabb volt. Nemcsak a szörnyű árnyékok, melyek egyik hullától a másikig suhantak, a tápláló belső szerveken lakmározva, de maguk a fények forrásai is.

Próbálta nem megszámolni, hány hold kelt föl, de nem tudott uralkodni magán. Épp csak akkorák voltak, mint Temur kisujján a köröm, úgy szállingóztak fel, mint holmi tükröződések az éjszakai égen. Egy, kettő. Egy tucat. Tizenöt. Harminc. Harmincegy. Mint megannyi fényesre kalapált dísz a Végtelen Ég fátyla szélén, úgy vonultak el előtte a holdak, hogy Éjanyává váljanak.

Bármennyire is erőltette a szemét, nem találta köztük azt az egyet, amit a leginkább kívánt látni. Az idősebb bátyja, Kulan Aranyderes Holdját, a maga tarka acél és ezüst mintáival.

Temurnak meg kellett volna halnia.

Nem esküdött meg arra, hogy Kulannal együtt fog halni, ahogy a bátyja és a csapata megtette – Kulan örököséként bolondos fogadalom lett volna az –, de ismerte a saját harci dühét és tudta azt is, hogy egyedül azért maradt életben, mert a sebesülése harcképtelenné tette őt.

Ha soha többé nem látna vért újra... boldogan beismerné, hogy egyáltalán nem bánja.

Mongke Kagán előtt több mint száz hold volt az égen. Külön holdja volt neki, egy-egy pedig minden sarjának: fiainak, unokáinak és a Nagy Temüdzsin kagán minden élő fiának és unokáinak is – legalábbis azoknak, akik a Nagy Kagán élete és uralkodása idején születtek.

A háború kezdete óta Temur minden éjjel próbált erőt venni magán, hogy ne számolja a holdakat. Minden éjjel kudarcot vallott, és éjszakáról éjszakára egyre kevesebb holdat számolt. Temur lelkét még az a tudat sem könnyítette, hogy Kuori Bukka meghalt, hiszen fent ragyogott nagybátyja Szellemholdja, sápadtan és hibátlanul tisztán, mint egy szellem pej kanca szőre, fényesen csillogva tűnt ki a többi közül.

És ott volt Temur holdja is, egy acélos árnyék az indigó égen. A Vashold sarlóját, nevéhez méltóan rozsdaszínű és halvány csíkok díszítették. Bárki, aki az ő haláláért imádkozott – ahogy ő imádkozott Kuori Bukka haláláért –, tudni fogja, hogy imái nem találtak meghallgatásra. Legalább az anyja, Asra megnyugodhat, hogy a fia él... ha ő maga él egyáltalán.

Ami elég valószínűtlen, hacsak nem sikerült kijutnia Karaszból, mielőtt Kuori Bukka emberei bejutottak volna oda. Ha Kuori Bukka él, Temur ellenségei is élnek. Bárhová is megy Temur, ha a klánját és a nevét ismerik, a halál jár a nyomában – halál azokra, akik segítenek neki és halál saját magára.

Így, pontosan így buknak el a birodalmak. Sötétben cikázó megvadult kutyákkal és egymás után kihunyó holdak karavánjával.

Temur a combjára fektette a kését. Takarókat és pokrócokat húzott magára, és finoman az elpusztult ló lágyékára hajtotta a fejét. Lassan terjedő hasfájása jólesően terelte el figyelmét sebének lüktetéséről.

Lehunyta a szemét. A dögevők morgása közepette elbóbiskolt.

* * *

Az ég megtörte felső Ala-Din köveinek szürkességét. Az ősi erőd úgy hatolt át az ég kékjén, ahogy a földnyelv nyúlik be a tengerbe, a

kopár sivatagi táj fölé emelkedett egy szélkoptatta homokkő ferde hegyfokán.

Ala-Din neve azt jelentette: „A Szikla”. Koránál fogva nem volt szüksége bonyolult névre. Hátsó részét egy kavicsos lejtő őrizte, mely a meredély fölé nyúlott ki. A sziklafal elülső oldala százméternyire nyúlt fel, a csúcsát csipkézett mellvért és öt torony együttese koronázta, melyek úgy meredtek az ég felé, mint egy élesen behajlított kéz ujjai.

Mukhtar ai-Idoj a Szikla al-Szepehrje a legalacsonyabb és legszélesebb torony tetején guggolt, háttal az Oszmán Kalifátus keleten nyugvó ismerős napjának. Tudta, hogy messze keletre a kersnyik törzs furcsa sápadt napja rég a látóhatár alá bukott, különös hermafrodita istenségük misztikus átalakuláson ment keresztül, hogy azután az éjszaka arcaként bukkanhasson fel újra. Még távolabb, keleten, pogány férfiak hasznos légiói áldozták fel életüket, feloldozásban nem részesült vérükkel áztatva a földet.

És ez aggasztotta őt, de nem annyira, mint az a vér, amiben éppen a kezét fürdette.

Egy fiatal lány ikerpár feküdt előtte az asztalon – olyan idősök voltak, mint a saját legfiatalabb lánya. Arccal egymás felé fordítva össze voltak kötözve, torkuk egyetlen vágással át volt vágva. Az ő vérük volt az, ami lefolyt az asztal csatornáin, rá a kezeire és tovább a kettéfűrészelt kvarckristály geoda két felére, amit egymásnak fordított, olyan vörösre festve őket, mint amilyen vörösre a nap festette homokszínű köntösét.

Kinyújtott kézzel, mozdulatlanul állt, enyhén remegve az erőfeszítéstől, amit a megerőltető testhelyzet kívánt, mígnem a vér már nem csepegett tovább. Kihúzta magát, egy olyan ember merev mozdulatával, aki a térdében és a gerincében érzi az éveket, majd biztos

kézzeel kettétörte a geodát. Alvadt vérszálak húzódtak a két fél között.

Nem volt egyedül a tetőn. Mögötte egy karcsú férfi várakozott, kezét laza sivatagi köntöse ujjába rejtette. Két tör, egy hosszabb és egy rövidebb volt indigószínű selyemöve mögé tűzve, egy pár díszes kovás pisztoly mellé. A lőporos szarv a vizestömlője mellett lógott. Az arca köré tekert indigókék fátyol illett a selyemöv színéhez. Csak a szeme és a kerges bőrén körülötte futó ráncok látszottak, de szivárványhártyája színe összetéveszthetetlen volt. A mogyoróbar-na legkülönbözőbb árnyalatait körülvevő gyűrűben zöld és barna részek látszottak, bal szeme íriszének alján pedig egy sötét folt volt.

Al-Szepehr csak egyszer látott ehhez hasonló szempárt, ezen férfi nővérét.

– Sáhruz – szólalt meg, kinyújtva az egyik fél követ.

Sáhruz kihúzta az egyik kezét köpönyege ujjából, a viszolygás legkisebb jele nélkül kezébe vette a meg nem száradt vértől iszamós tárgyat.

– Meddig tart még?

– Még egy kis ideig. Talán tíz használatra elegendő, talán tizenötre is. Minden attól függ, milyen erősek a hajók.

A lányok teste még nem hűlt ki: a kőlap és a nap melegítette őket.

– Amikor használod, emlékezz rá, mit áldoztunk fel érte!

– Így lesz – mondta Sáhruz.

Eltette a követ a köpenye ujjába, majd háromszor meghajolt al-Szepehr előtt. A főhajtás Szepehrnek és a Tudós Istennek szólt, és nem al-Szepehr tisztiségének, de al-Szepehr a nevükben is elfogadta azt.

Sáhruz a halott lányok felé biccentve így szólt:

– Erre tényleg szükség volt? Szádet...

– Nem lehetek mindig a nővéreddel – mosolyodott el al-Szepehr, és érezte, ahogy a sivatagi szél kiszáritja az ajkát. – A feleségemnek nem fog tetszeni, de nem foglak egy kersnyik trónkövetelő fészkebe küldeni anélkül, hogy ne találjam meg a módját annak, hogy közvetlenül velem kapcsolatba tudj lépni. Annyit kérek, hogy takarékosan bánj velem, mert szükségünk lesz még rá és a varázserejére.

Sáhruz habozott, és az arcát takaró lepel alatt is látszott, ahogy megrándul az arca.

– Kuttyák vagyunk, al-Szepehr – kérdezte végül vonakodva –, hogy egy pogány kersnyik parancsára indulunk vadászatra?

Al-Szepehr türelmetlenül vágott közbe.

– Sakálok vagyunk, akik a háborút, ami mások között folyik, a saját javukra fordítják. Ha Kuori Bukka az unokatestvére ellen fordul, mi miért ne húzhatnánk ebből hasznot? Amikor végzünk, Szongtól Messzalináig egyetlen királyságban, kalifátusban vagy fejedelemségben sem lesz béke, amíg mi rájuk nem erőltetjük a *saját* békénket. Most eredj hát. Szállj a széllel, egészen a határvidékig, aztán küldd nekem őt haza, amint sikerült lovakat és embereket szerezned.

– Mester – felelte Sáhruz, és egy éles mozdulattal sarkon fordult, majd határozott léptekkel elment.

Amikor Sáhruz alászállt a lépcsőn és léptei elhaltak, al-Szepehr visszafordult. Félretette a kezében tartott fél követ és megfürdette kezeit a napsütötte vízben, egy kefével kitakarította a körmei alatti részt is és könyéig beszappanozta a karját. Amikor befejezte a tisztálkodást, vérnek nyoma sem maradt a karján, az ég pedig már elkezdett hűlni.

Benyúlt a köntöse ujjába, és előhúzott egy rozsdabarnán pettyezett fehér selyemtasakot. A tasak mélyéből egy újabb üreges követ rázott ki. Ezt vékony réteg véres patina borította; a citrínkö sárga

szikrái keresztültörték rajta, ahol az alvadt vér lepattogzott a kristályok felszínéről.

Al-Szepehr kezébe vette és addig nézte mereven, amíg a levegő elkezdett kavarogni fölötte. Hamarosan egy vad, keskeny bajuszos, vágott szemű, keleti arc nézett vissza rá.

– Kán – köszöntötte al-Szepehr.

– Al-Szepehr – viszonzta a köszöntést a kersnyik.

A kő lehúlt al-Szepehr tenyerében.

– Elküldöm neked az egyik legkitűnőbb gyilkosomat, Kuori Bukka. Hasznodra fog válni abban, hogy megszerezd a trónt, ami után mindenki kagánnak fog hívni.

– Köszönöm! – felelte az Öreg Kagán fia, majd remegő bajusszal elmosolyodott. – Még mindig van egy hold, amit látok felkelni az égen. Azt mutatja, hogy Temur túlélte Karasz bukását.

– Egyet se félj – felelte al-Szepehr, ahogy hatalmas szárnyak suhogása töltötte meg felette az éjszakai levegőt –, gondom lesz rá. Örök dicsőség neked, kán.

2

V ALAKI LÁGYAN TEMUR ARCÁBA LEHELTELT, és ettől a fiú felébredt. Keze egyből kése markolata után nyúlt, és majdnem magába döfte a kovácsolt acélt, amikor rájött, hogy ami előtte áll piszkosan, a reggeli fényben, az egy májbarna árnyalatú pej kanca, aminek gyér sörényébe a szeme között még mindig bele volt fonva a piros harci szalag.

A kanca újra fújtatott, mert nem ijesztette meg a férfi hirtelen mozdulata. Tovább harapdálta ajkával a nemeztakarót, ami alatt Temur kuporgott. A fiú lehetéből kifagyott deret szívogatta fel a jeges takaróról. Amikor Temur eltolta magától a meleg takarókat, hideg víz futott végig a hátán – a halott ló testének tömegéből szivárgó maradék hó olvasztotta meg. Minden egyes mozdulatára fájdalom hasított nyaka feszült izmaiba és végigfutott a gerince mentén. Sebének széle forró volt és duzzadt, merev, mint a nyújtatlan bőr. Bal kezét a ruhára nyomta, amivel befedte. Érezte, hogy nedves a nyiroktól és a vértől, de gennyes váladék szagát nem érezte. A seb még mindig szivárgott.

Addigra már bizonyára eltompult a kanca orra a vérszag iránt. Ahogy Temur felkelt, a ló néhány lépést arrébb ballagott, megállt, a fejét lógatta és a száraz téli füvet rágcsálta, amikor talált egy le nem taposott csomót. A rajta lévő lószerszám hiánytalan volt, habár a gyeplő elszakadt, és a nemezelt mellvédje szabadon lógott szakadt szíjain, minden egyes lépéssel neki-nekiütődve barna és fekete csíkos elülső lábainak. Temur látta a sebeket és horzsolásokat a ló tér-dén és lábszárán, ahol a felszerelés hozzáverődött.

Ezért élt hát még mindig itt ez a kanca a sok holt között! Gyakorlatilag lesántult.

A kés még mindig Temur kezében volt. Elővett egy kopott köszörűkötet nemezelt nadrágra szűk zsebéből, és megmosta a pengét, hogy megélezze azt. A pánclét le kellett szednie a lóról, és nem volt benne biztos, hogy elég ideig nyugton maradna, hogy kioldozza az összes csomót és csatot – feltéve, hogy a keze elég erős a feladathoz. De ha állva is marad, nincs garancia arra, hogy az állat közben nem rúgja őt fel.

A ló úgy állt, mint a cövek, amikor Temur odalépett hozzá, hal-kan duruzsolva neki. *Itt vagyok*, mondta, *nem sunyítok. A barátod vagyok.*

Amikor elég közel ért, csak megállt az állat mellett egy pillanatra, és mindenféle zagyvaságot hordott össze neki. Elmondta neki, hogy milyen szép jószág, és megkérdezte a nevét. A ló hegyezte a fülét, de nem emelte fel az orrát a fűből. Temur nem ismerte fel a háromszög mintájú bemetszéseket az állat füle szélén. Egy mindenre emlékező sámán nélkül lehetetlen feladat volt számára megmondani, hogy kihez tartozhat. Nagyon szép formájú állat volt: háta rövid és egyenes, a bőre alatt sűrű izomkötegek látszottak. Vékony volt és hosszú csontú, ahogy a sztyeppe-i pónik általában, nem pedig elzsírosodott húsú és vastag nyakú, mint a szong lovak.

Temur finoman az összegubancolózott zabra alá csúsztotta a pengét, élével kifelé, és lassan elkezdte fűrészelni a bőrt. A lószerszám szépen kettévált, néhány lélegzetvétel után a szíjjak kioldódtak. A ló elrövedve állt és várta, hogy Temur a többi szíjat is leoldozza róla. Amikor ez megtörtént, a lószerszám maradékát egy kézzel le tudta csúsztatni vékony nyakáról, miközben igyekezett az állat sérüléseit kikerülni. A lóra bízta, hogy rázza le a kantárt a füléről.

Nem tetszett neki az ötlet, riadtan prüszkölve hátrálni kezdett, mígnem a hátsó patáival bele nem botlott egy holttest kinyújtott karjába. Ettől újra megindult Temur felé. A férfi lágyan kitérte a karját, és próbált utat találni a ló lelkéhez a hangjával.

– Csss, csss, kis gombóc. Bátor kis jószág vagy. Nincs semmi baj. Most már minden rendben lesz.

Most jól jött, hogy a mezőn minden vértől búzlótt, mert így nem jött zavarba a kanca a fiú szagától, amikor elindult felé. Nem túl keményen a fiú mellkasát kezdte döfködni az orrával. Gondozatlan, vörösesbarna és fekete csíkos patáival makacsul a fűbe taposott. Szeme nagy, tekintete tiszta volt. Temur szemébe könny szökött, ahogy a jószág újra megbökdöste őt, majd felnyerített.

– Nincs nálam semmi – mondta neki. – Ha lenne, már rég megettem volna.

A ló továbbra is várakozóan nézett a fiúra, oldalra fordítva a fejét, hogy jobban szemügyre vehesse őt az egyik tyúktojás méretű szemével. Temur elkomorodott, majd amikor látta, hogy a jószág nem veszi le róla a szemét, körbepillantott a szerteszét heverő halottakon.

– De hát mit is beszélek én? Annyi édességet találunk neked, amennyit csak akarunk. Nem igaz, te kis gombóc?

* * *

Édesség – mézzel és birka-faggyúval összetört magok –, gyeplők, egy nyeregtáskányi ruha, ami nem úszott vérben vagy húgyban: ez mind és még ezen kívül más egyebek is ott voltak egy karnyújtásnyira. Étél, egy főzőedény, tartalék idegek és még sosem használt nyilak, habár súlyuk és hosszuk különböző volt, így hát remélte, hogy nem kell céllovó versenyen indulnia, mielőtt kitanulhatná a sajátosságait. Talált még egy patakaparót, egy kefét és egy íjat, ami nem vált teljesen használhatatlanná. Egy vasból készült csatabárdot is magával vitt. Megtartotta a takarókat és a pokrócokat is, amiket még előző este talált, és olyan szoroson összetekerte őket, amennyire csak tudta egy kézzel. Hevenyészve felkötötte bal karját, mert a súly húzta a sebét, és széjjelnyitotta a széleit. Jobban teszi, ha nem erőlteti meg magát. Inkább egy darabig félkarúként fog élni, mintsem tovább tetézzze a sérülése okozta bajt, gondolta magában, habár nehezebb volt ezt a bölcs gondolatot magára alkalmazni, mintsem egy hegyet meggyőzni ugyanerről.

A lovat továbbra is gombócnak – *Bans*nak – hívta. Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a jószág elfogadta a nevét. Minden alkalommal hegyezte a fülét, amikor csak meghallotta, hogy Temur kimondja a szót. Maga a ló is megsérült, Temur akkor vette észre ezt, amikor lekefélte a vért és a mocskot az oldaláról. Egy hosszú, a bordáin végighúzódnó, de nem túl mély vágás volt mind közül a legrosszabb. A csapás fel is hasíthatta volna az állat testét, és Temur felszisszent, ahogy együtt érzően tisztogatta az állat sebét. A nyereghevedere vagy a gaddájának a lába mentette meg Bans életét.

A ló azonban engedte, hogy Temur ellássa őt, és további birka-faggyús édességért könyörgött, amikor a férfi végzett. Puha, tarka orrát Temur zsebébe nyomta és nemezelt nadrágját nyalogatta, miközben a férfi dolgozott, és nem volt szíve félretolni a ló fejét. Énekelt

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

neki. Elénekelte a tisztító-gyógyító dalt és az ép lábak dalát, az állat pedig fülét hegyezve és édes illatú levegőt fújtatva hallgatta őt.

A dögevőket nem számítva alighanem ők voltak az egyetlen élőlények, százyartos körzetben.

Amikor Banst megtisztította, Temur kipányvázta őt a legkevésbé lepusztított fűben, amit csak talált, és elindult, hogy felhasítson egy újabb lovat. Mostanra, egy éjszaka és másfél nap elteltével a máj már megromlott, de a hidegben a hús még fogyasztható volt, és annyi combhúst vett magához, amennyit csak meg bírt enni, mielőtt az is megromlott volna. Gondosan becsomagolta azt olajozott bőrbe, hogy a hús szaga ne zavarja a kancát, majd a nyereg mögé kötözte.

Egy kézzel felszerszámozni a lovat, főleg ilyen gyengén, nem volt gyerekjáték. Temur szerencsésnek érezte magát, amiért Bans olyan mozdulatlanul állt és várt, mint egy kőszikla. Örült, hogy a nagyapja, Temüdzsin most nem láthatta őt, ahogy nagy nehezen felemelte az egyik lábát és bedugta az egyik vaskengyelbe, mely keresztül volt vetve az állat hátán. A nyakát és a vállát kínzó éles fájdalom közepette nagy keservesen felállt a kengyelben, és átlendítette a lábát a hátsó és első nyeregkápa között, majd megtalálta a másik kengyelt is, mielőtt a kanca elindult volna.

Bans lassú léptekkel indult el, keresgélve az utat a holttestek között, boldogtalanul mozgatva a fülét, ahogy a fejét jobbra-balra forgatta. Nem is baj, gondolta Temur, nem volt benne biztos, hogy bírta volna az ügetést, anélkül, hogy lezuhant volna a ló hátáról, és ha lezuhan, tudta, hogy a sebe újra szétnyílna. Habár nagyon sok kersnyik harcos halt meg oly módon, hogy lebukott a lova hátáról – magát a Nagy Kagánt is így ölték meg, miközben nyolcvankét évesen egy hadsereget vezetett harcba –, de Temur mégsem bírta volna elviselni a helyzet ilyen iróniáját.